

Cristina
Rizea

Daniela
Stoicescu

Ioana
Stoicescu

Arte vizuale și abilități practice

Clasa a III-a



Manual realizat în conformitate cu programa școlară
pentru disciplina *Arte vizuale și abilități practice*,
clasele a III-a – a IV-a,
aprobată prin OMEN nr. 5003/02.12.2014

Asociația
Telefonul Copilului
116 111
TELEFONUL COPILULUI



www.telefonulcopilului.ro



Semestrul
al III-lea

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației și Cercetării Științifice.

Manualul școlar a fost aprobat prin Ordinul ministrului Educației și Cercetării Științifice nr. 5046/25.08.2015 și este realizat în conformitate cu programa școlară aprobată prin OMEN nr. 5003/02.12.2014.

Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și digital, și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând cu anul școlar 2015–2016.

Inspectoratul școlar

Școala/Colegiul/Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

* Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.

- Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Arte vizuale și abilități practice. Manual pentru clasa a III-a.

Semestrul al II-lea

Cristina Rizea, Daniela Stoicescu, Ioana Stoicescu

Referent științific: prof. dr. Adriana Brăileanu

Copyright © 2015 Grup Media Litera

Toate drepturile rezervate



Editura Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România

tel.: 021 319 63 90; 031 425 16 19; 0752 548 372

e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe



Editor: Vidrașcu și fiii

Redactori: Gabriela Niță, Mihaela Spurcaci

Corector: Georgiana Enache

Ilustrații: Dreamstime, Wikimedia Commons

Desene realizate de eleva Anisia Smaranda Tătăranu

Tablou tehnică quilling (pag. 12): Grațiana Bălcescu

Copertă: Vlad Panfilov

Tehnoredactare și prepress: Ioana Stoicescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

RIZEA, CRISTINA

Arte vizuale și abilități practice: clasa a III-a/Cristina Rizea,
Daniela Stoicescu, Ioana Stoicescu. - București: Litera, 2015.

2 vol.

ISBN 978-606-33-0118-6

Semestrul 2. - 2015. - ISBN 978-606-33-0117-9

I. Stoicescu, Daniela

II. Stoicescu, Ioana

372.874

371.381

Dragi elevi,

Cum v-ați descurcat în primul semestru? Ce ați învățat despre linii, puncte, culori și forme? Ce știți să construiți acum? Caleidoscopul de mai jos are ceva în comun cu ceea ce ați învățat? Priviți-l cu atenție și încercați să descoperiți în fragmentele de oglinzi lucruri create la disciplina Arte vizuale și abilități practice.



Noi, cei trei muschetari, am lucrat cu migală paginile ce urmează. Continuăm să vă provocăm să aveți curajul de a merge dincolo de ideile noastre. Și nu lăsați pe nimeni să vă spună că nu aveți talent. Desenul, pictura, meșteșugurile de tot felul se învață, așa cum se învață cititul, scrisul și socotitul.

Doar că e nevoie de îndrumare și răbdare pentru trebușoarele acestea. Și pentru că vorbim de îndrumare, în următoarele două pagini veți găsi informații utile despre acest manual, ca să vă fie drumul de învățare mai ușor.

Să ne revedem cu bine la final!

Cristina, Ioana și Daniela

Structura unei unități tematice

Pagina de deschidere



Fotografiile cu produse realizate de către copii

Titlul unității

Subiecte aplicative

Conținuturi (tema plastică/ proiect pentru abilități practice etc.)

Competențe

Leții desen/ pictură/ abilități practice/ fotografie

Evaluare

3. Învățăm de la animale

Subiect aplicativ: lubire necondiționată Tehnică fotografice

O fotografie pe care o realizezi atunci când subiectul tău nu se așteaptă să fie fotografat se numește instantaneu. Printre cele mai îndrăgite instantanee sunt cele cu animale. În paginile ce urmează, îți prezentăm câteva sfaturi pentru a realiza instantanee reușite cu animale.

- Folosește lumină naturală**
O primă regulă atunci când fotografiezi animale este să eviți folosirea blițului. Acesta este un element de stres pentru animal, iar ochii lui vor reși roșii în fotografie.
- Ochii trebuie să iasă întotdeauna clar.**
Ochii sunt cei care oferă expresivitate unei fotografii (adică o fac să fie mai frumoasă). Prin urmare, ai grijă ca ochii animalului pe care îl fotografiezi să iasă clar (Fig. A, B).
- Îndrăznește să se apropie!**
Un instantaneu poate cuprinde întreg corpul animalului (Fig. C), dar poate surprinde și detalii ale chipului acestuia (Fig. D). Dacă pui că este un animal prietenos, te poți apropia de el sau îl poți chema spre tine.
Dacă animalul este mic (Fig. E, F), regula apropierii este foarte importantă! Nu trebuie să te temi de un gândăcel care să linște pe o floricică. Apropie-te cu grijă de el. Dacă să îl oprești și dacă să îl atingi, și apasă pe declanșator (butonul cu care faci fotografia) atunci când ești gata.

4. Elementul surpriză sau linște deplin?
Când fotografiezi animale care nu se sperie ușor (câini, pisici), pentru a le face să se uite la tine (sau chiar să îți rîdească în ochi), poți încerca să le aștăzi atenția prin diferite sunete discrete (cum ar fi Passt - Fig. G). Joacă-te cu sunetele și surprinde-le reacțiile.
Regula nu se aplică atunci când încerci să fotografiezi animale care se sperie repede, plăteli. Cu ele trebuie să ești sunetele puternice și mișcărilor bruște (Fig. H).

5. Ai răbdare!
Un alt sfat foarte important atunci când fotografiezi animale (sau copii), dar care este valabil în general în orice tip de instantaneu, este să ai răbdare și să aștăzi momentul potrivit (Fig. I). Nu îți vor reși imagini perfecte din prima, dar nu trebuie să te grabiești sau să renunți. Încearcă să observi lumea din jurul tău și să ai camera pregătită. Dacă la finalul zilei ai obținut măcar o fotografie care îți place, este un lucru minunat!

6. Nu uita să descarci imaginile!
Dacă folosești un aparat de fotografiat digital (care are card de memorie sau este încorporat în telefon sau tabletă), nu uita să descarci imaginile în calculator atunci când ai terminat de fotografiat în ziua respectivă. Veți conecta aparatul la calculator folosind cablul de date care însoțește camera când ai cumpărat-o. Dacă nu te descurci, roagă un adult să te ajute. Acest pas este important pentru a te asigura că datele video din mai faci fotografii, ai suficiență memorie disponibilă în aparat.
Dacă folosești un aparat cu film, va trebui să duci filmul la dezvoltat atunci când ai obținut numărul maxim de fotografii (sau cadre).

Realizează un album de fotografii cu animale. Pot fi imagini cu animalul tău de companie (sau al unui prieten), cu animale de la țară sau cu animale surprinse în satul sau orașul tău.

Evaluare

Privește lucrările realizate de colegii tăi în unitatea Învățăm de la animale. În pereche cu un coleg, aveți o evaluare în formă de sondaj. Îți amintești? Începe cu ceva pozitiv despre una dintre lucrările lui. Continuă cu un aspect care poate fi îmbunătățit. Termină cu încă o apreciere. Schimbăți rolurile: tu vei fi Artistul și el Criticul de artă.

Artist: _____
Critic: _____

În jurnalul de învățare scrie un mesaj pe care păpușă animal creată de tine l-ar putea transmite oamenilor. În Corulul veștitoarelor.

Simboluri și casete



Activități de pictură și desen



Activități pentru abilități practice



Activități de fotografiere



Aplicații (pune-ți mintea la contribuție!)



Gândește în afara cutiei!



Materiale necesare



Simbol ECO (reutilizare de materiale)

Explicații
(îndrumări pentru învățare)



Evaluare/ autoevaluare
(verifici ce ai învățat)



Informații pentru profesori

Competențe generale și specifice, conform programei școlare pentru disciplina *Arte vizuale și abilități practice*, clasele a III-a - a IV-a, aprobată prin OMEN nr. 5003/ 02.12.2014:

1. Explorarea de mesaje exprimate în limbaj vizual într-o diversitate de contexte

- 1.1. Recunoașterea unor mesaje comunicate prin imagini în contexte familiare
- 1.2. Diferențierea caracteristicilor expresive ale elementelor de limbaj plastic în compoziții și în mediul înconjurător
- 1.3. Manifestarea receptivității față de mesajele exprimate prin limbaj vizual

2. Realizarea de creații funcționale și/sau estetice folosind materiale și tehnici adecvate

- 2.1. Utilizarea în contexte variate a materialelor în funcție de proprietăți ale acestora și de tehnici de lucru adecvate
- 2.2. Realizarea de creații funcționale în diverse tehnici pe diferite suporturi (hârtie, confecții textile, ceramică, sticlă etc.)
- 2.3. Valorificarea elementelor de limbaj plastic în compoziții tematice
- 2.4. Modificarea expresiei plastice inițiale prin remodelare
- 2.5. Participarea la activități integrate adaptate nivelului de vârstă, în care se asociază elemente de exprimare vizuală, muzicală, verbală, kinestezică

Materiale și instrumente

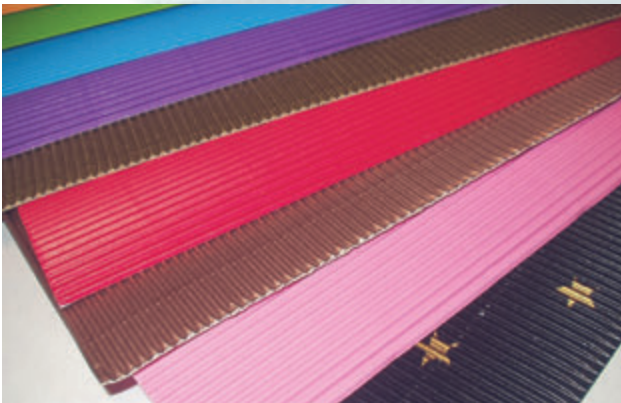
La disciplina *Arte vizuale și abilități practice* vei avea nevoie de mai multe materiale și instrumente. Privește fotografiile de mai jos și amintește-ți ce ai folosit în semestrul I.



Creioane, gumă, ascuțitoare, creioane și pixuri colorate, creioane cerate, riglă, carioca, capsator și capse, perforator, riglă, markere, foarfeci, lipici etc.



Acuarele, tempera, guașe, pasteluri, pensule de diferite grosimi, suport pentru culori, șorț sau halat de protecție pentru pictură și modelaj etc.



Coală albă de desen, hârtie și carton colorat, hârtie cerată, hârtie de motolit, hârtie glasată sau creponată, carton cu model, carton ondulat, calc, mucava etc.



Materiale din natură: frunze și flori presate, crenguțe sau alte bucăți de lemn, pănuși de porumb, argilă, scoici, melci, pietre etc.



Resturi de material textil, ac, ață, fire de diferite grosimi, panglici, ciucuri etc.



Materiale reciclabile (capace, cutii, suluri de hârtie igienică, cofraje de ouă, sticle de PET etc.)



Aparat foto, tabletă, calculator.



1. Despre pasiuni

Subiecte aplicative:

Oameni și pasiuni

Povestea unei pălării

Colecții

Dincolo de poarta școlii

În această unitate vei descoperi:

- frumusețea picturilor în care se folosesc amestecuri de culoare;
- unde și cum putem valorifica tot ceea ce realizăm.

Vei învăța:

- să redecorezi anumite lucruri, folosind fire și materiale textile;
- să folosești tehnica răsucirii hârtiei (quilling).



Competențe:
1.1; 1.2; 1.3;
2.2; 2.4

Recapitulare



Subiect aplicativ: **Oameni și pasiuni**

Tema plastică: **Amestecuri cromatice**



*Fata cu basma roșie,
de Nicolae Grigorescu*



1. Atunci când te exprimi, alegi muzica, dansul, desenul, cuvântul, numerele sau meșterești în fel și chip? Altfel spus, care este lucrul pe care te pricepi să-l faci cel mai bine și care îți aduce bucurie atunci când îl faci?
2. Membrii familiei tale ce înclinații speciale au? Ce meserii și-au ales?
3. Există persoane care practică meserii mai rar întâlnite? Dar persoane care au preluat de la părinți și bunici un meșteșug, ca pe *o tradiție din tată în fiu*?
4. Citește fragmentul de mai jos, în care scriitorul Alexandru Vlahuță povestește despre copilăria pictorului Nicolae Grigorescu. Discută cu colegii despre preocupările pe care le aveau copiii în trecut și despre preocupările pe care le aveți voi, astăzi.

„Cu acul ne-a crescut biata mama și o dată n-am auzit-o plângându-se... A învățat singură să citească și să scrie, ca să ne poată învăța și pe noi puțină carte. Că ce școli erau pe vremea aia? ... De dimineață până în noapte muncea și ne îngrijea, s-avem de toate. Surorile începeau să coasă și ele. Un frate mai mare intrase ucenic la un unchi al mamei, zugrav de biserici... Și mie îmi plăceau icoanele când eram mic. La zece ani am intrat la un iconar. Mă pune să mătur, să-i legăn copilul și, când vroiam să mă uit și eu cum zugrăvește, mă lua la goană. Numai câteodată, când îi frecam culorile, se mai îmbuna și mă lasa pe lângă el, atunci eram în culmea fericirii... După doi ani, m-am întors acasă și am început să fac singur iconițe.

Era vară. Duminica mă duceam la târg. Îmi așterneam hăinuța jos, îmi întindeam marfa pe ea și așteptam cumpărătorii, ca orice negustor. Treceau femei sărace, oameni de la țară; mă întrebau cine le-a zugrăvit, le spuneam că eu... și cumpărau oamenii, ziceau că-s icoane cu noroc, de la un copil nevinovat. Cu ce bucurie am venit eu acasă după cea dintâi afacere a mea! Făcusem vreo zece bănuți și, când i-am pus mamei în mână, m-a întreat îngrijorată de unde sunt, că eu lucrasem pe ascuns icoanele. Când i-am spus, m-a sărutat, a dat să zică ceva, și s-a întors repede cu fața spre fereastră, că-i venea să plângă. Acea a fost, poate, cea mai fericită zi din viața mea. Eram mare, aduceam bani în casă, cu munca mâinilor mele... Cine mai era ca mine!”
(de Alexandru Vlahuță)

5. Realizează un tablou așa cum te inspiră povestea despre Nicolae Grigorescu. Folosește amestecuri de culoare, așa cum ai învățat în semestrul I.



*Autoportret,
de Nicolae Grigorescu*



Gândește în afara cutiei!

Constantin Brâncuși, unul dintre cei mai mari sculptori români, spunea: *Aș vrea ca lucrările mele să se ridice în parcuri și grădini publice, să se joace copiii peste ele, cum s-ar juca peste pietre și monumente născute din pământ; nimeni să nu știe ce sunt și cine le-a făcut, dar toată lumea să simtă prietenia lor, ca ceva ce face parte din sufletul Naturii.*



Constantin Brâncuși



Masa tăcerii, de Constantin Brâncuși



Poarta sărutului, de Constantin Brâncuși



1. Discută cu colegii despre mesajul lui Constantin Brâncuși.
2. Privește cu atenție fotografiile de mai jos. Spune despre ce meșteșug este vorba în fiecare caz.



A



B



C



D

1. Despre pasiuni



Subiect aplicativ: Povestea unei pălării
Tehnici de lucru cu fire și materiale textile:
tăiere, împletire, croire, coasere, lipire

La pag. 9, ai aflat lucruri noi despre sculptorul Constantin Brâncuși. Privește încă o dată pălăria pe care o poartă. Dacă aceasta ar putea vorbi, ne-ar putea povesti multe lucruri despre stăpânul ei.

Te-ai gândit că în spatele fiecărei pălării se ascund mai multe povești? Una este a celei sau a celui care a creat pălăria și alta, a celei sau a celui care a purtat-o.

Te invităm să crezi și tu o poveste, transformând cea mai veche pălărie pe care o ai în casă.



Pasul 1. Găsește o pălărie veche, pe care nu o mai poartă nimeni pentru că este deteriorată, decolorată sau demodată. Încearcă să afli cui i-a aparținut și cu ce prilej a fost primită sau cumpărată. Poți spune colegilor ceea ce ai aflat.

Pasul 2. Fă-ți un plan cu felul în care ai dori să o transformi, astfel încât să devină din nou utilă: poate fi un element de recuzită dintr-o piesă de teatru sau o poți folosi ca decor în camera ta.

Pasul 3. Găsește materiale potrivite cu care poți decora pălăria, acoperind părțile uzate: bucăți de material textil, panglici, fire, măgele etc.



Pasul 4.

a. Dacă folosești fire, măsoară lungimea necesară, taie și împletește sau șnuruiește (fig. A și B).

b. Dacă folosești panglici sau alte bucăți de material textil, croiește folosind un tipar desenat mai întâi pe hârtie (fig. A). Foarte ușor de croit este fetrul, un material care nu se deșiră.

Pasul 5. Aplică pe pălărie elementele pregătite, prin coasere sau prin lipire. Pălăria este gata să spună o nouă poveste!

Ai observat că, pentru a redecora un obiect, putem folosi cu succes împletirea firelor? Tehnica împletirii este foarte utilă și în multe alte situații.

Privește cu atenție fotografiile **A**, **B** și **C**. Spune în ce scop a fost folosită împletirea.



A



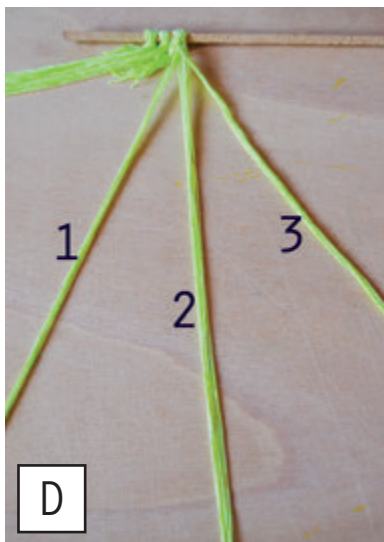
B



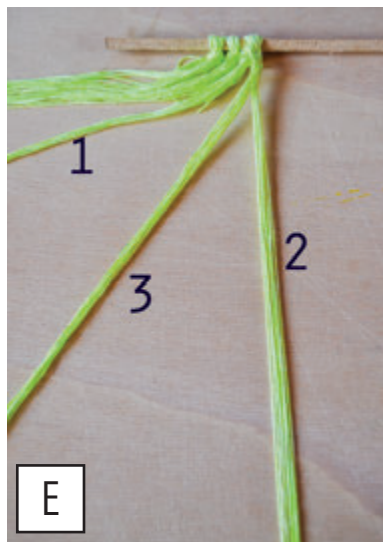
C

Împletirea firelor este foarte ușor de realizat. Se folosesc trei grupuri (mănunchiuri) de fire notate cu 1, 2, 3 (fig. **D**). Grupul de fire 3 se trece peste grupul 2 (fig. **E**), apoi grupul 1 se trece peste 3 (fig. **F**). Se reia mișcarea, astfel încât 2 trece peste 1, iar 3 peste 2. Întotdeauna, grupul de fire din exterior (dreapta, stânga) se aduce pe deasupra celui din mijloc.

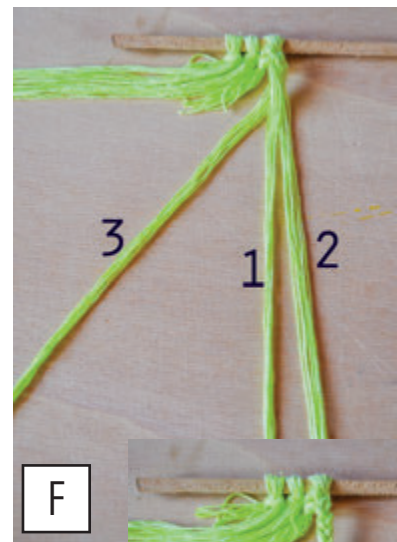
La final, se prind toate firele cu un elastic sau cu o fundă, pentru a evita desfacerea împletiturii.



D



E



F



Folosiți împletirea pentru a decora patru pălării vechi, astfel încât să aveți povestea celor patru anotimpuri (fig. **G**) sau un obiect de decor pentru camera voastră (fig. **H**).



G



H

1. Despre pasiuni



Subiect aplicativ: **Colecții**
Tehnică de lucru: **Quilling**

Denumirea de **quilling** vine din limba engleză: verbul *to quill* înseamnă **a înfășura**. Cu alte cuvinte, quilling este o tehnică de tăiere și rulare a hârtiei. Este o tehnică foarte veche, cu ajutorul căreia se pot decora obiecte diverse. Pasionații de această artă au colecții de rame vechi, tablouri, cutii cu bijuterii, cercei, coliere, suporturi de lumânări etc.

Pentru a lucra cu tehnica quilling, se folosesc fâșii de hârtie colorată, de lungimi și lățimi variate.

Aceste fâșii se pot obține prin diferite moduri:

- prin tăiere cu foarfeca;
- cu ajutorul unui dispozitiv de distrus documente (aparat de tocat hârtia). În fotografia alăturată, poți vedea un exemplu de aparat portabil, care se alimentează de la computer. Există însă și aparate mari.



Spune de ce crezi că ar fi mai bine să tai fâșiile cu un aparat și nu cu foarfeca.

Instrumente necesare pentru quilling

Pentru rularea fâșilor de hârtie, se folosește un instrument numit **papuelo**.

Un instrument ajutător este **liniarul cu cercuri** de dimensiuni diferite, cu care putem fixa dimensiunea cercului în momentul scoaterii de pe papuelo.



Există câteva forme de bază folosite pentru compunerea modelelor (vezi fig. A).

Pasul 1. Introduci fâșia de hârtie și rulezi până la capăt.

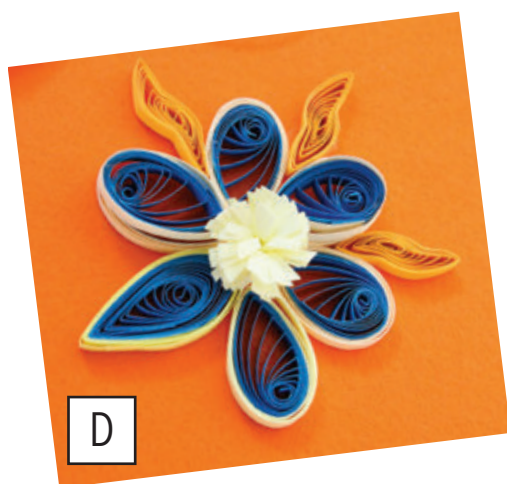
Pasul 2. După ce scoți hârtia rulată, o pui câteva secunde în liniar, în cerculețul cu dimensiunea dorită. Dacă nu ai liniar, scoți fâșia rulată pe o suprafață sau în palmă și o lași să se desfășoare atât cât dorești. Pentru a realiza un cerc mai mare, lipești mai multe fâșii una în continuarea celeilalte.

Pasul 3. După ce ai stabilit cât vrei să se desfășoare cercul, lipești fâșia la capăt.

Pasul 4. Prin presare între degete sau prin rularea ambelor capete ale fâșiei, poți obține una dintre formele de bază de mai jos.



Combinând mai multe forme de bază, decorează cât mai creativ diverse obiecte: cârlige de lemn (fig. B), cutii (fig. C), felicitări (fig. D), rame, cercei și coliere, podoabe de brad etc.



1. Despre pasiuni



Subiect aplicativ: **Dincolo de poarta școlii**

Cum valorificăm produsele lucrate: **Expoziții cu vânzare**

Ai participat vreodată cu produse realizate de tine la târguri și expoziții? De ce crezi că este important să arătăm rezultatele muncii noastre nu numai în școală, ci și dincolo de poarta școlii?



Magneți de frigider



Podoabe realizate prin tehnici combinate



1. Dă exemple de târguri și expoziții la care ai fost în calitate de vizitator. Spune cu ce scop au fost organizate acestea.

2. Realizează o listă cu cel puțin cinci tipuri de produse cu care ai dori să participi la un târg.

3. Cum crezi că ar trebui să fie produsele create de tine ca să atragă atenția vizitatorilor?



Expoziție de obiecte realizate din materiale reciclabile

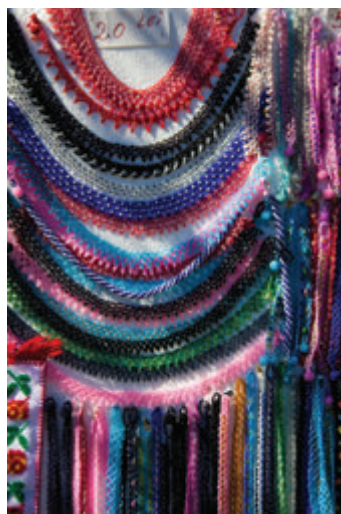


Imaginează-ți că ești participant la un târg. Știi că există lucruri mărunte, dar importante, care îți pot aduce succes dacă le aplici? Iată câteva!

1. Evenimentul trebuie promovat. Înainte de târg, poți trimite un pliant sau un fluturaș posibililor vizitatori, prin care să oferi informații despre ce se va întâmpla la standul tău (masa, panoul pe care expui produsele) și explicații despre lucrările tale.
2. Vizitatorii țin minte lucrurile frumoase, pozitive. Oferă-le ceva la care pot participa și care să producă emoții. De exemplu, pune-i să facă sau să termine un produs.
3. Indiferent de situație, un zâmbet e binevenit! Vizitatorii sunt binevoitori când sunt întâmpinați cu un zâmbet.
4. Evită trei elemente:
 - nu sta cu mâinile încrucișate (înseamnă că respingi comunicarea);
 - nu țopăi (este semn de agitație);
 - nu te juca cu mâna în buzunar (este nepolitic și arată nesiguranță).



Expoziție de Origami



Podoabe din mărgele



Coliere lucrate manual



Completează lista de mai sus cu cel puțin o idee nouă, care ar face din tine un expozant special.



Gândește în afara cutiei!

La finalul lunii februarie și începutul lunii martie, cea mai bună ocazie de a participa la un târg este sărbătoarea Mărțișorului. Artiști din toată țara își expun mărțișoarele realizate manual, care sunt extrem de îndrăgite.



Târg de artă populară în județul Alba



Evaluare

Să recapitulăm!

În această unitate ai pictat, folosind amestecuri de culori, ai lucrat cu materiale textile și cu fire și ai învățat tehnica quilling.

Privește din nou tot ceea ce ai realizat și completează în jurnalul de învățare o fișă asemănătoare cu cea de mai jos, cu titlul **Două stele și o dorință**.



Două stele și o dorință



Empty rounded rectangular box for writing.



Empty rounded rectangular box for writing.



Empty rounded rectangular box for writing.

Scrie, în dreptul celor două stele, două lucruri care ți-au plăcut la lucrările tale și, mai jos, ce ai vrea să îmbunătățești.





2. Învățăm de la plante

Subiecte aplicative:

Despre plante
Echilibrul din natură
Flori de primăvară
Pomi înfloriți

În această unitate vei descoperi:

- cum să pui în valoare frumusețea plantelor.

Vei învăța:

- să creezi tablouri și felicitări folosind plante presate;
- să creezi mandale;
- să realizezi flori prin amprentare, pliere, tăiere, decupare și lipire;
- să obții forme spontane cu ajutorul sfirii îmbibate în culoare.



Competențe:
1.1; 1.3;
2.2; 2.4

2. Învățăm de la plante



Subiect aplicativ: **Despre plante**
Tehnici combinate **cu materiale din natură**

Frumusețea plantelor i-a atras întotdeauna pe artiști și nu numai. Pentru a ne bucura în toate anotimpurile de culorile florilor, le putem presa și înrăma.

Presarea se face astfel:

- între filele unui ziar, se așază planta, cu frunzele și florile îndreptate;
- peste ziar se pune ceva greu (astfel, apa din plantă va fi absorbită de ziar);
- după două-trei zile, ziarul se schimbă, ca să nu mucegăiască planta;
- se verifică din când în când și, când planta este bine uscată, se scoate din ziar.

Se fixează între două folii transparente (eventual se lipesc), astfel încât să punem în valoare armonia formelor și **se înrămează**.



Materiale necesare

- plante (flori, frunze)
- ziar
- folii transparente
- ramă



Presează frunze și flori, respectând pașii de mai sus. Înrămează-le.
Poți folosi rame create de tine, din carton mai gros.



Subiect aplicativ: **Despre plante** Tehnici combinate **cu materiale din natură**

Specială prin finețe și prin simplitate, felicitarea cu plante presate este foarte ușor de realizat.

Materiale necesare:

- plante presate
- folie transparentă, carton colorat
- foarfecă, lipici transparent
- fire colorate



Pasul 1. Se presează plantele.

Pasul 2. Se pregătește o folie transparentă, prin care să se vadă florile. Se pliază pe jumătate.

Pasul 3. Plantele se lipesc cu grijă, cu lipici transparent, pe una dintre părți, în interior. Nu se dă cu lipici decât din loc în loc, în special pe tulpina plantelor. Se lucrează cu mare grijă, deoarece folia este transparentă.

Pasul 3. Se pot pune fire, funde, bucăți de material textil, care să completeze aranjamentul (fără să-l încarce).

Pasul 4. Pe cealaltă jumătate, se lipește o coală de carton, mai mică decât folia, exact în dreptul florilor presate. Se alege cu grijă culoarea cartonului, astfel încât florile să se vadă bine.

Pasul 5. Pe carton se pot scrie cuvinte frumoase pentru cei dragi.

Pasul 6. Înainte de a fi dăruită, felicitarea se pune în plic, pentru a fi protejată.

2. Învățăm de la plante



Subiect aplicativ: **Echilibrul din natură, mandala**
Tema plastică: **Forma**

Observă cu atenție natura din jurul tău. Modul în care sunt alcătuite plantele (forma și dispunerea petalelor, nervurile frunzelor etc.) a fost o sursă de inspirație pentru artiști: pictori, scriitori, fotografi, sculptori etc.



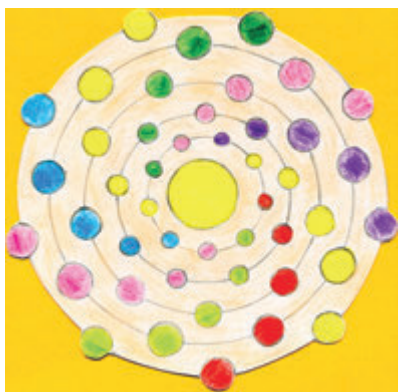
Din cele mai vechi timpuri, oamenii au încercat să imite formele din natură.

Atunci când construim o formă pornind cu un element din centrul unui cerc spre exteriorul lui, obținem un desen/ o pictură, numită **mandala**. Exemplele de mai jos sunt mandale în care au fost repetate puncte, linii și culori.

Prin mandale, oamenii își pot exprima emoții și sentimente.



Realizează o mandala. Repetă elemente care îți plac, inspirându-te din natură. Poți folosi creioane colorate, creioane cerate, acuarele, tempera sau tușuri.





Subiect aplicativ: Echilibrul din natură

Tema plastică: Obținerea de forme cu ajutorul sforii înmuiate în culoare



Forme frumoase, asemănătoare cu cele din natură, pot fi obținute și întâmplător (spontan), atunci când ne jucăm cu o sfoară înmuiată în culoare (vezi pașii de mai jos).



1

Pasul 1. Se pliază în jumătate o coală de desen. Se pregătește o sfoară cu lungimea mai mare decât lungimea colii de desen.



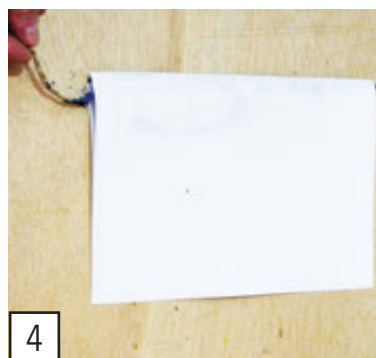
2

Pasul 2. Pe o coală suport (alta decât cea pliată), se înmoaie sfoara în culoare (mai puțin capetele, ca să ai de ce să ții). Pot fi folosite una sau mai multe culori, în amestec.



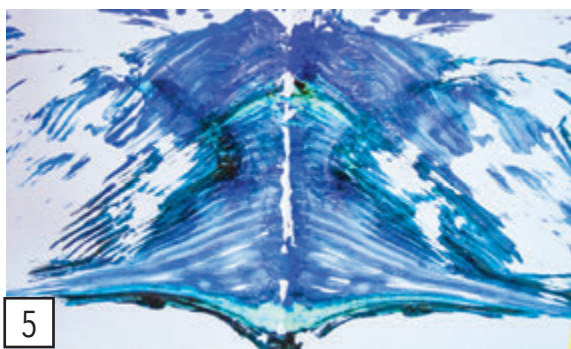
3

Pasul 3. Se așază sfoara colorată pe una dintre jumătățile colii pliate, în mod întâmplător, lăsând un capăt sau ambele capete ale sforii în afara foii.



4

Pasul 4. Se pliază coala cu sfoara înăuntru. Se trage sfoara dintre pagini, apucând de capete.



5

Pasul 5. Desfă coala de desen și observă cu atenție forma spontană obținută. Poți completa desenul cu alte linii, puncte și pete de culoare, astfel încât să obții ceva asemănător cu formele echilibrate din natură.



Joacă-te cu o sfoară înmuiată în culoare, urmând pașii de mai sus.

2. Învățăm de la plante



Subiect aplicativ:
Flori de primăvară
Tehnici de lucru combinate

Florile de primăvară ne impresionează întotdeauna prin forme, culori și parfumuri. Ne-am dori să le avem alături în fiecare clipă, pentru a ne bucura de frumusețea lor. Când acest lucru nu este posibil, putem folosi fotografiile înrămate, desene, picturi, dar și lalele realizate din hârtie (vezi pașii de mai jos).



Materiale necesare

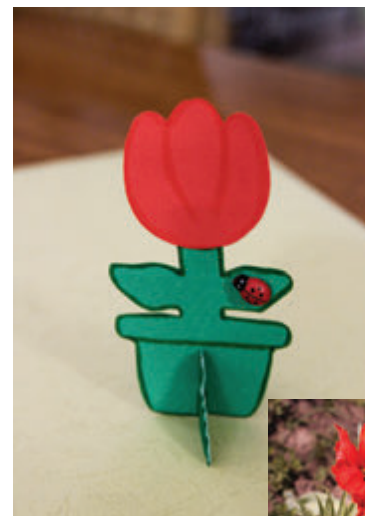
- carton colorat, carton ondulat
- foarfecă, lipici, creion

Pasul 1. Pe cartoane desenează lalele sau conturează-le după tipar (tiparul este un contur deja desenat și decupat). Poți desena floarea și tulpina pe carton de aceeași culoare sau de culori diferite.

Pasul 2. Decupează după contur elementele desenate, conturează-le apoi cu un marker sau cu o carioca groasă și assemblează-le prin lipire.

Pasul 3. Pentru ca laleaua să stea în picioare, crestează la mijloc partea de jos a tulpinii și introdu în tăietură un alt carton crestat (vezi în fotografia din exemplul dat); partea care se sprijină pe masă va fi necrestată.

Pasul 4. Poți adăuga și alte elemente, care vor face ca laleaua ta să fie unică (de exemplu, buburuza din lemn lipită pe floare).



Gândește în afara cutiei!

Laleaua face parte din familia Liliaceae, care numără peste 100 de specii. Denumirea florii vine dintr-un cuvânt turcesc, care înseamnă turban. O mare parte din istoria lalelei are legătură cu Turcia, deși, astăzi, Olanda trimite lalele și bulbi către țările din întreaga lume.

În anul 2015, într-un parc din Olanda, admiratorii picturilor celebrului artist Vincent van Gogh au creat portretul acestuia din mai mult de cinci mii de lalele. Fiecare floare a fost plantată manual de către grădinari.





Subiect aplicativ: Flori de primăvară

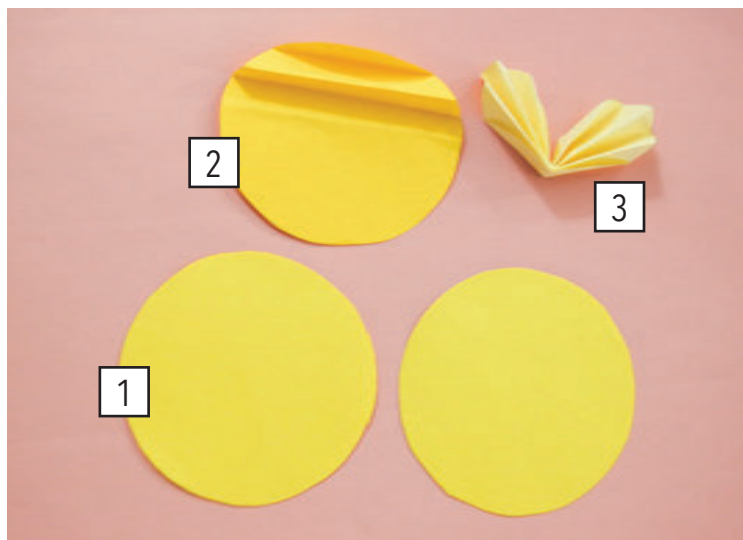
Tehnici de lucru combinate

Alte flori de primăvară pot fi realizate din cercuri de hârtie colorată, prin pliere.

Pasul 1. Se trasează cercuri de mărimea dorită, în funcție de numărul de flori pe care vrei să îl faci (pentru o floare, sunt necesare trei cercuri). Poți trasa cercurile cu ajutorul unui pahar de plastic sau cu compasul.

Pasul 2. Se pliază fiecare cerc în parte (ca la acordeon: o îndoitură pe față, una pe spate, una pe față etc.).

Pasul 3. Fiecare cerc pliat se îndoaie de la jumătate.



Pasul 4. Se desfac pliurile celor trei forme obținute și se lipesc cu vârful într-un punct comun. Rezultă astfel o floare.



Gândește în afara cutiei!

Numele pictorului Vincent van Gogh este legat de floarea-soarelui. Artistul spunea că această floare este importantă pentru el: galbenul simbolizează prietenia și speranța, în timp ce floarea în sine exprimă recunoștința.



**Floarea-soarelui,
de Vincent van Gogh**



Pasul 5. Poți așeza florile într-o vază. Îți trebuie doar hârtie colorată, foarfecă, lipici și un strop de imaginație.



1. Realizează o vază cu flori, combinând tehnicile de lucru cu hârtia pe care le-ai învățat.
2. Floarea-soarelui este o floare de primăvară? Explică răspunsul tău.

2. Învățăm de la plante



Subiect aplicativ: **Pomi înfloriți**
Tehnici de lucru combinate:
Amprentarea cu culori

Nici pomii înfloriți nu rămân neobservați primăvara. Însotțiți de albine sau de păsări, și ei sunt o sursă de inspirație pentru artiști:

*Cântă cucu-n dumbrăvioară
Pe copacul înflorit.
Salutare primăvară!
Timp frumos, bine-ai venit!*
(Primăvara, de Vasile Alecsandri)

Și tu poți realiza o creangă înflorită, prin amprentare.



Material necesare

- recipiente cu bază interesantă (sticlă goală de 0,5 litri, pahar de iaurt, carton de hârtie igienică etc.)
- o farfurie de plastic (sau o paletă întinsă)
- coală de desen, pensulă, tempera sau guașe



Pasul 1. Cu ajutorul pensulei, desenează o ramură.

Pasul 2. Pune culorile pe care le dorești pentru flori în farfuria de plastic sau pe suportul pe care îl ai la îndemână.



Pasul 3. Baza recipientului ales se introduce în vopseaua din farfurie, astfel încât să se acopere uniform. Se îndepărtează excesul cu ajutorul pensulei.

Pasul 4. Se amprentează prin apăsare, de-a lungul crenguței pictate, până când se termină culoarea.

Pasul 5. Florile astfel obținute se pot completa cu linii și puncte, până când ajung la forma dorită.

Poți realiza o creangă a unui pom înflorit, folosind amprentarea cu obiecte pe care le ai la îndemână: borcane de iaurt din plastic, șervețele sau resturi de hârtie mototolită și înmuiată în culoare, marginea tuburilor de hârtie igienică, guma unui creion, degetele etc.



*Lunca de la Poduri,
de Ștefan Luchian*



1. Privește tabloul cu pomi al lui Ștefan Luchian. Spune cel puțin trei cuvinte-cheie care îți vin în minte, atunci când îl privești.
2. Uită-te la forme și la culori. Spune ce observi.
3. Ce simți când privești tabloul?
4. De ce îți amintește acest tablou?
5. Ce ți se pare special în pictură?



Evaluare

Alege una dintre lucrările create de colegii tăi în unitatea **Învățăm de la plante**. Privește-o cu atenție și încearcă să răspunzi în jurnalul tău de învățare la întrebările din casetele de mai jos, în ordinea pe care ți-o indică săgețile.

Observă!

Ce lucruri poți vedea când te uiți la această lucrare?
Enumeră câteva cuvinte-cheie.

Numele tău: _____

Numele autorului: _____



Descrie!

Uită-te cu atenție și vorbește despre culori, forme, așezare, dimensiuni etc.



Apreciază!

Ce ți-a plăcut la lucrare?
Ce crezi că ar putea fi îmbunătățit?



Interpretează!

Ce mesaj crezi că vrea să transmită lucrarea?
Ce sentiment îți transmite ție?



Amintește-ți!

La ce te gândești atunci când privești lucrarea?





3. Învățăm de la animale

Subiecte aplicative:
Prietenii necuvântători
Consiliul viețuitoarelor
Iubire necondiționată

În această unitate vei descoperi:

- cum să crezi legături între un text (o poezie) și imaginile care însoțesc textul;
- tehnica tangram.

Vei învăța:

- să crezi păpuși pe băț și animale din farfurii de hârtie, cu care să pui în scenă piese de teatru;
- cum să fotografiezi animale de companie.



Competențe:
1.1; 1.3;
2.1; 2.3; 2.5

3. Învățăm de la animale



Subiect aplicativ: **Prieteni necuvântători**
Tema plastică: **Amestecuri cromatice**

Privește în jurul tău. La tot pasul, întâlnești prieteni necuvântători. Poți să dai câteva exemple? Care îți plac cel mai mult și de ce?

Știi că foarte mulți artiști au surprins în operele lor devotamentul animalelor? Pictorii au folosit culorile (de exemplu, vestitele tablouri cu titlul *Car cu boi* ale lui N. Grigorescu), iar scriitorii cuvintele (de exemplu, poezia de mai jos, scrisă de Ana Blandiana).



Car cu boi, de Nicolae Grigorescu

Ce este și ce face un maidanez?
de Ana Blandiana

*Maidanezul e un câine
Care nu se gândește la ziua de mâine.*

*El se plimbă ziua toată.
Pe stradă,
Aleargă după mașini,
Clasifică pomii după tulpini,*

*Se bucură copilărește,
Latră cu hohote, hoinărește
Fără nicio adresă,
Râde de cățeei din lesă...*

*E bun, simpatic, agil,
E tandru, duios, sufletist,
Când prea vesel, când prea trist...*

*Uneori e sătul, alteori e flămând,
Face tot ce-i trece prin gând,
Sperie vrăbiile de pe maidan,
Se dă de-a dura, se joacă, e năzdrăvan,
Se împrietenește cu oricine...*



Citește cu atenție poezia *Ce este și ce face un maidanez*? Imaginează-ți că ești ilustrator de carte și că trebuie să realizezi picturile care însoțesc textul. Creează o pictură pentru fiecare strofă, astfel încât să ajuți la înțelegerea mesajului versurilor. Folosește amestecuri cromatice.

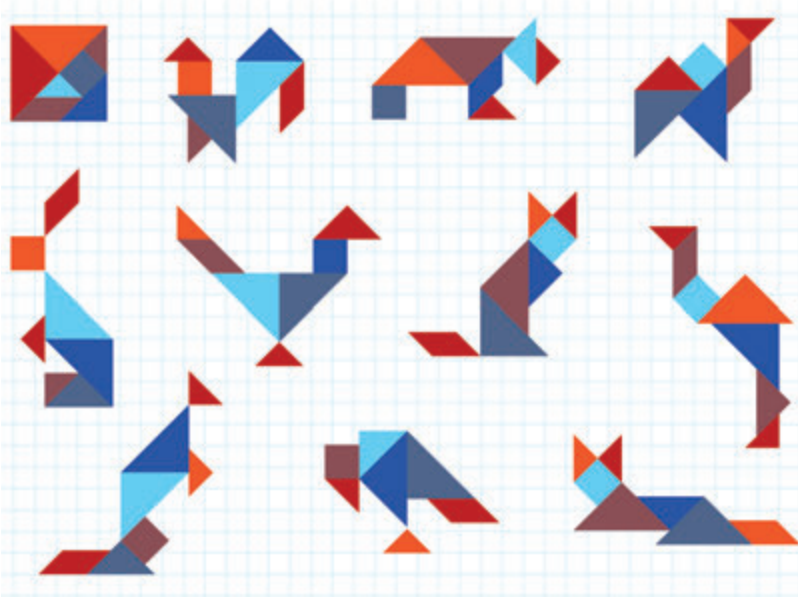
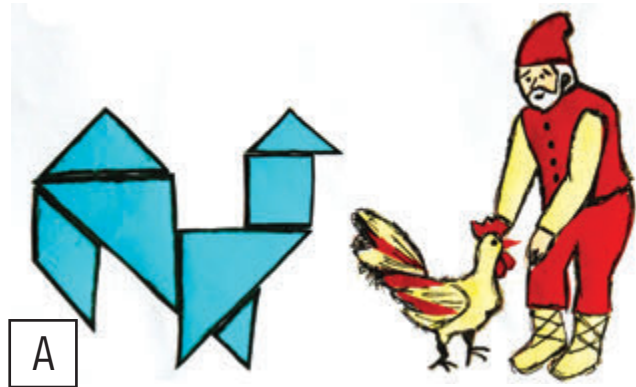
Tabloul *Car cu boi* este un minunat exemplu de folosire a nuanțelor și tonurilor. Privește-l cu atenție și vei observa că pictorul nu a folosit nicio culoare pură (din tub).



Subiect aplicativ: **Prieteni necuvântători** Tehnică de lucru: **Tangram**

Numit și *Pătratul magic* sau *Jocul celor șapte figuri*, tangram este o tehnică de lucru de origine japoneză care constă în asamblarea a șapte figuri geometrice: două triunghiuri mari, un triunghi mijlociu, două triunghiuri mici, un pătrat și un paralelogram, provenite din împărțirea unui pătrat mare, după reguli simple, dar stricte.

Din combinarea acestor figuri geometrice pot fi realizate imagini asemănătoare cu imaginile unor obiecte reale.



Cu cele șapte piese ale tangramului se pot construi peste 1 600 de imagini.

Regulile ce trebuie respectate în construcția formelor, prin această tehnică, sunt următoarele:

- se folosesc toate figurile geometrice componente;
- acestea au voie să se atingă, dar să nu se suprapună.



1. Construiește cel puțin trei animale, folosind tehnica tangram.
2. Realizează un colaj combinând tehnici de lucru cu hârtia, printre care și tehnica tangram. Poate fi o scenă dintr-o poveste care-ți place, așa cum sunt exemplele din fig. A și B.

3. Învățăm de la animale



Subiect aplicativ: **Păpuși pe băț**
Consiliul viețuitoarelor
Tehnici de lucru combinate

Oare ce ne-ar spune animalele dacă ar putea vorbi? Suntem suficient de atenți la nevoile lor?

Imaginează-ți o întâlnire (un consiliu) în care viețuitoarele își spun părerea despre grija pe care noi, oamenii, o avem față de ele.

Ca să-ți fie mai ușor, construiește-ți o păpușă-animal pe băț.



Materiale necesare

- coală de hârtie/ carton
- băț de frigărui/ de la înghețată/ pai/ creion etc.
- foarfecă, lipici, creioane colorate



1

Pasul 1. Desenează pe o coală de hârtie/ carton un animal sălbatic care îți place.



2

Pasul 2. Decupează cu grijă ceea ce ai desenat.



3

Pasul 3. Aplică lipici pe capătul bățului și lipește figura decupată.

Păpușa pe băț este gata să participe la *Consiliul viețuitoarelor!*





Consiliul viețuitoarelor

Așezați-vă cu scaunele în formă de cerc. Fiecare ține în mână păpușa pe băț cu animalul pe care îl reprezintă în cadrul Consiliului Viețuitoarelor.

Pe rând, fiecare animal trebuie să transmită oamenilor un mesaj: o mulțumire sau o rugămintă.

De exemplu:

- Albina: *Dragă omule, te-aș ruga tare mult să nu mai folosești substanțe toxice în grădină, pentru că nu ne mai putem hrăni.*
- Cerbul: *Dragă omule, îți mulțumesc pentru rezervațiile naturale. Ar fi tare bine dacă nu m-ai mai vâna.*
- Delfinul: *Dragă omule, îmi place când suntem prieteni și ne jucăm. Te-aș ruga tare mult să ai mai mare grijă față de oceane. Și să nu mai folosești plase de pescuit, pentru că tot timpul mă agăț în ele.*



3. Învățăm de la animale



Subiect aplicativ: **Iubire necondiționată**

Animale din farfurii de carton

Tehnici de lucru combinate

Animalele ne iubesc necondiționat, de aceea le dorim mereu în preajma noastră.

Poți să faci portretul animalului preferat, sub formă de colaj, folosind farfurii de carton.

Materiale necesare

- farfurii de carton
- tempera sau acuarele
- resturi de hârtie colorată, textile, fire
- foarfecă, lipici



1

Pasul 1. Te gândești la animalul pe care dorești să-l realizezi. Dacă ai la îndemână o fotografie cu el, îi privești capul cu atenție. Este important să observi în special forma și mărimea urechilor, a ochilor, a botului.



2

Pasul 2. Farfuria de carton va fi capul. Îl pictezi.



3a

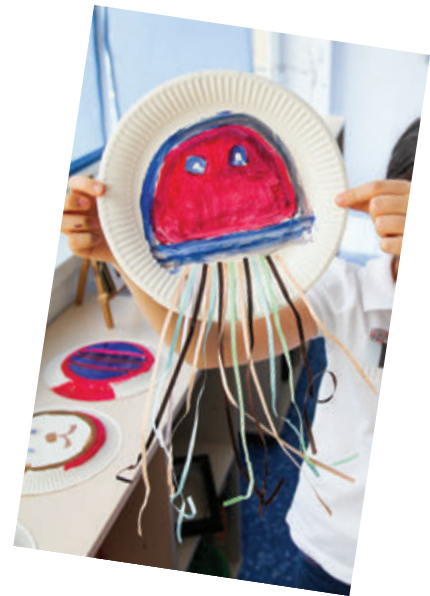
Pasul 3. După ce s-a uscat, completezi cu celelalte componente: urechi, ochi, nas etc. Poți folosi tot tempera sau poți face un colaj cu resturi de carton colorat, materiale textile, fire etc.



3b



3c



Pasul 4. De data aceasta, este nevoie de un băț mai lat, pe care vei prinde cu scotch figurina creată. Personajul este gata de poveste.



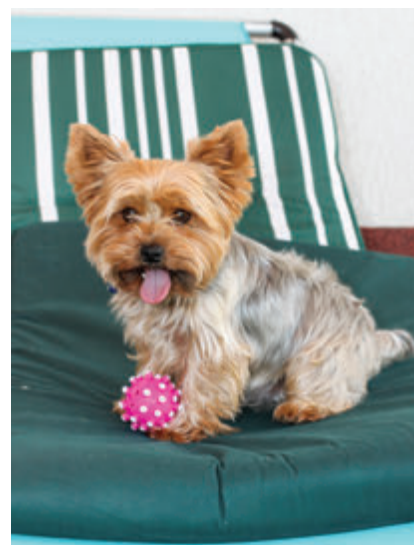
1. Realizează un animal dintr-o farfurie de carton. În grup, creați replici și puneți în scenă o mini-piesă creată de voi.
2. Cum crezi că ar mai putea fi folosite colajele cu animale, create din farfuri de carton?

3. Învățăm de la animale



Subiect aplicativ: **Iubire necondiționată**
Tehnici fotografice

O fotografie pe care o realizezi atunci când subiectul tău nu se așteaptă să fie fotografiat se numește instantaneu. Printre cele mai îndrăgite instantanee sunt cele cu animale. În paginile ce urmează, îți prezentăm câteva sfaturi pentru a realiza instantanee reușite cu animale.



1. Folosește lumină naturală

O primă regulă atunci când fotografiezi animale este să eviți folosirea blițului. Acesta va fi un element de stres pentru animal, iar ochii lui vor ieși roșii în fotografie.

2. Ochii trebuie să iasă întotdeauna clari.

Ochii sunt cei care oferă **expresivitate** unei fotografii (adică o fac să fie mai frumoasă). Prin urmare, ai grijă ca ochii animalului pe care îl fotografiezi să iasă clari (fig. A, B).



3. Îndrăznește să te apropii!

Un instantaneu poate cuprinde întreg corpul animalului (fig. C), dar poate cuprinde și **detalii** ale chipului acestuia (fig. D). Dacă știi că este un animal prietenos, te poți apropia de el sau îl poți chema spre tine.

Dacă animalul este mic (fig. E, F), regula apropierii este foarte importantă! Nu trebuie să te temi de un gândăcel care stă liniștit pe o frunză. Apropie-te cu grijă de el, fără să îl sperii și fără să îl atingi, și apasă pe **declanșator** (butonul cu care faci fotografia) atunci când ești gata.



4. Elementul surpriză sau liniște deplină?

Când fotografiezi animale care nu se sperie ușor (câini, pisici), pentru a le face să se uite la tine (sau chiar să își ridice urechile), poți încerca să le atragi atenția prin diferite sunete discrete (cum ar fi *Psst!* – fig. G). Joacă-te cu sunetele și surprinde-le reacțiile.

Regula nu se aplică atunci când încerci să fotografiezi animale care se sperie (reptile, păsări). Cu ele trebuie să eviți sunetele puternice și mișcările bruște (fig. H)!



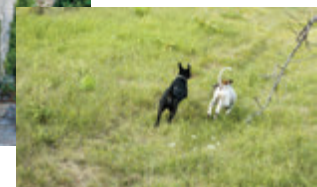
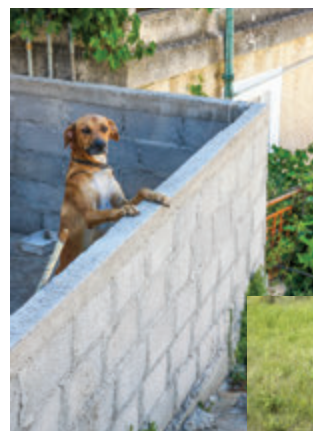
5. Ai răbdare!

Un alt sfat foarte important atunci când fotografiezi animale (sau copii), dar care este valabil în general în orice tip de instantaneu, este să ai răbdare și să aștepti momentul potrivit (fig. I)! Nu îți vor ieși imagini perfecte din prima, dar nu trebuie să te grăbești sau să renunți. Învață să observi lumea din jurul tău și să ai camera pregătită. Dacă la finalul zilei ai obținut măcar o fotografie care îți place, este un lucru minunat!

6. Nu uita să descarci imaginile!

Dacă folosești un aparat de fotografiat digital (care are **card de memorie** sau este încorporat în telefon sau tabletă), nu uita să descarci imaginile în calculator atunci când ai terminat de fotografiat în ziua respectivă. Vei conecta aparatul la calculator folosind **cablul de date** care însoțea camera când ai cumpărat-o. Dacă nu te descurci, roagă un adult să te ajute. Acest pas este important pentru a te asigura că data viitoare când mai faci fotografii, ai suficientă **memorie** disponibilă în aparat.

Dacă folosești un aparat cu film, va trebui să duci filmul la dezvoltat atunci când ai atins numărul maxim de fotografii (sau **cadre**).

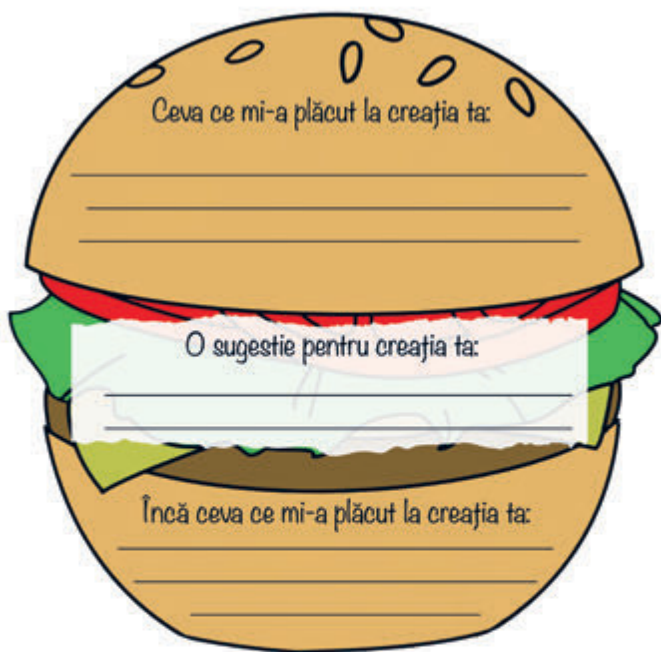


Realizează un album de fotografii cu animale. Pot fi imagini cu animalul tău de companie (sau al unui prieten), cu animale de la țară sau cu animale surprinse în satul sau orașul tău.



Evaluare

Privește lucrările realizate de colegii tăi în unitatea *Învățăm de la animale*.
În pereche cu un coleg, exersați evaluarea în formă de sandvici. Îți amintești?
Începe cu ceva pozitiv despre una dintre lucrările lui. Continuă cu un aspect care poate fi îmbunătățit. Termină cu încă o apreciere. Schimbați rolurile:
tu vei fi Artistul și el Criticul de artă.



Artistul: _____

Criticul: _____



În jurnalul de învățare scrie un mesaj pe care păpușa-animal creată de tine l-ar putea transmite oamenilor, în *Consiliul viețuitoarelor*.



4. Ție îți pasă?

Subiecte aplicative:

Casele păsărilor

Prietenii naturii

ECO-marțieni

În această unitate vei descoperi:

- faptul că poți dovedi că îți pasă de mediu, făcând lucruri simple.

Vei învăța:

- să construiești obiecte utile din materiale reciclabile: o căsuță pentru păsărele, o jucărie Eco-marțian și un colaj cu un fragment dintr-o poveste.



Competențe:
1.2; 1.3; 2.3

4. Ție îți pasă?



Subiect aplicativ: **Casele păsărilor**
Tehnici de lucru combinate



Știi că și păsările au o zi a lor? 1 aprilie este această zi. Nu, nu e ziua păcălelii, ci Ziua Internațională a Păsărilor.

La 1 aprilie 1906 a fost semnată Convenția Internațională pentru Protecția Păsărilor, unul dintre primele documente ecologice. Există, așadar, oameni cărora le pasă de minunatele animale, care ne fac viața mai frumoasă. Și tu poți fi unul dintre ei. **Dovedește că îți pasă** și construiește o căsuță pentru păsările din curtea școlii tale.

Mai jos ai un exemplu de căsuță-decor.

Material necesare

- o cutie goală de lapte, hârtie igienică
- foarfecă/ cutter, aracet, o scobitoare
- un bețișor de lemn/ un creion vechi/ o crenguță
- cretă colorată/ un creion cerat de culoare oranj
- o pensulă pătrată cu păr tare, acuarele



Pasul 1. Se trasează conturul pentru ușa căsuței și se decupează folosind foarfeca sau cutterul. Apoi, se introduce bețișorul/ crenguța sub ușa, prin înțeparea hârtiei. Pentru o mai bună fixare, se poate folosi lipici instant.



Pasul 2. Cu pensula înmuiată în aracet diluat cu puțină apă, se lipesc bucățele de hârtie igienică pe întreaga suprafață a cutiei de lapte. Se obține un strat alb, ca în imagine.



Pasul 3. După ce întreaga cutie este acoperită cu hârtie igienică, așteptați să se usuce. Pentru grăbirea uscării, se așază cutia lângă o sursă de căldură sau se folosește uscătorul de păr.



Pasul 4. Folosind pastelul/ bucata de cretă/ creionul cerat de culoare oranj, se colorează toată suprafața cutiei, inclusiv baza cutiei (ca în imaginile de mai sus).



Pasul 5. Continuă cu aplicarea acuarelei de culoarea dorită pe fiecare parte a cutiei. Noi am ales culoarea maro, pentru a imita scoarța de copac.



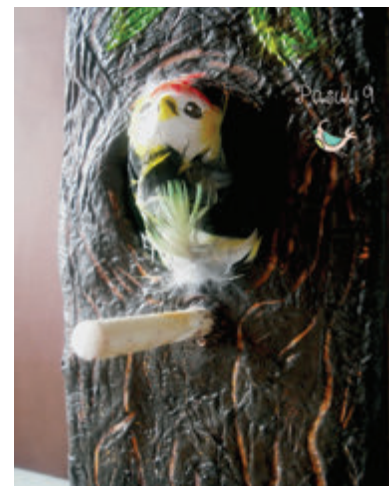
Pasul 6. După ce se usucă puțin (nu foarte mult), creează efectul de scoarță de copac, cu ajutorul unei scobitori. Pentru a obține linii mai groase, poți folosi codița unei pensule.



Pasul 7. După ce ai trasat linii pe fiecare latură a cutiei, poți reveni pentru retușuri. În jurul intrării în căsuță, crăpăturile se realizează circular.



Pasul 8. Opțional, poți picta frunze la baza cutiei, precum și în partea de sus a acesteia.



Pasul 9. Pasărea poate fi făcută din plastilină/ argilă polimerică, sau poate fi cumpărată ca atare (pasărea din imagine este cumpărată).



Gândește în afara cutiei!

Mâncare pentru păsări

Pentru a atrage păsări în căsuța pe care ai agățat-o într-un copac, trebuie să le oferi de mâncare. Poți pune în interiorul cutiei semințe diverse (nesărate), făină de porumb măcinată mare, miez de nucă, bucățele de fructe etc. Semințele de floarea-soarelui sunt preferatele multor păsări insectivore (precum pițigoii) și sunt și foarte nutritive.

4. Ție îți pasă?



Subiect aplicativ: **Prietenii naturii**

Tehnici de lucru combinate

Atunci când refolosești materiale din gospodărie, care altfel ar fi ajuns la gunoi, ești considerat prieten al naturii. În ziua de astăzi se produc mari cantități de deșeuri (gunoi)!

Pentru orice material căruia tu îi oferi o viață mai lungă, mediul îți este recunoscător! Iată cum poți realiza compoziții 3D (care au lungime, lățime și înălțime), refolosind un cofraj (suport) de ouă!

Materiale necesare

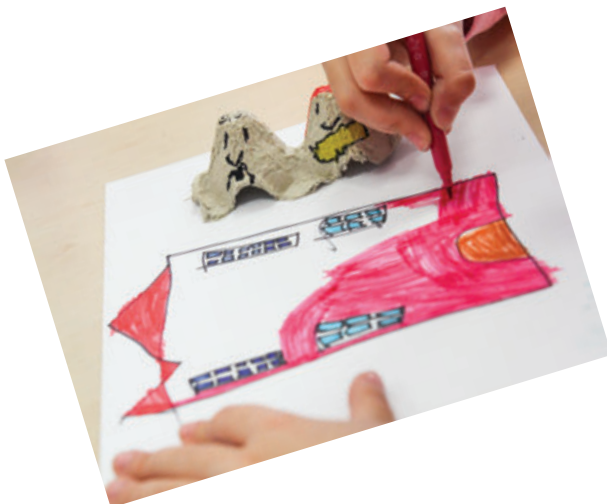
- cofraj de ouă, coală de bloc de desen
- foarfecă, lipici, creioane sau carioci colorate



Pasul 1. Se taie bucăți din cofraj, astfel încât să rămână numărul de părți dorit. De exemplu, pentru a obține un câine, poți folosi două bucăți, iar pentru a realiza o omidă, poți folosi patru sau mai multe bucăți. Când decupezi componentele, ai grijă să păstrezi aripioare ajutătoare, pe care vei aplica lipici.

Pasul 2. După ce ai lipit componentele din cofraj pe coala de hârtie, poți completa cu desen, atât pe cartonul de la cofraj, cât și pe coală. Opțional, poți folosi ca suport o coală de carton (sau latura unei cutii vechi de carton), care să permită decuparea figurinelor desenate.





Creează o scenă dintr-o poveste preferată sau imaginează-ți o poveste cu personaje construite din cofraje de ouă. Completează scena cu desene. Poți combina toate tehnicile pe care le-ai învățat până acum, pentru a face un colaj special.

4. Ție îți pasă?



Subiect aplicativ:

ECO-marțieni

Tehnici de lucru combinate

Ai observat că tuburile de carton de la hârtia igienică și de la prosoapele de bucătărie se numără printre deșeurile care se produc cel mai rapid? Din fericire, poți face din ele o mulțime de lucruri frumoase și utile!

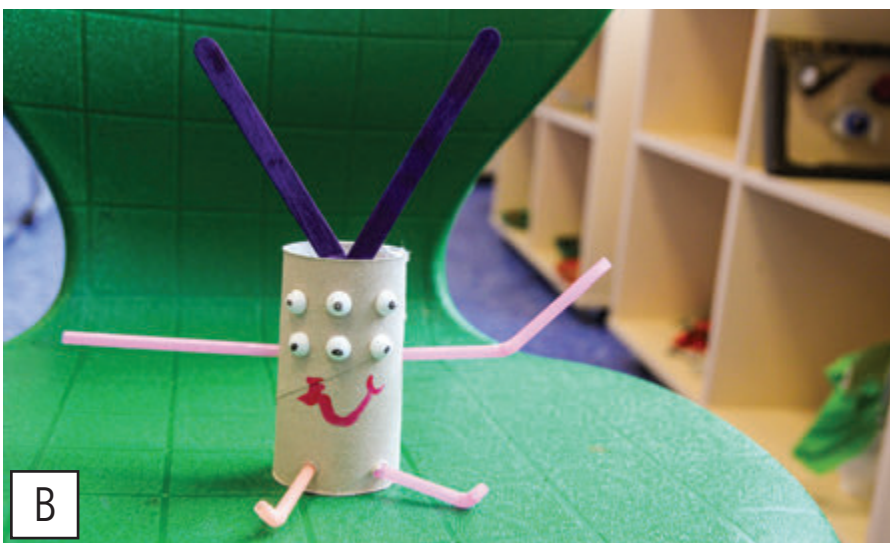
Un astfel de exemplu îl reprezintă **ECO-marțienii**.

Imaginile notate de la **A** până la **G** îți arată ECO-marțieni realizați utilizând tehnici și materiale variate. Observă-le cu atenție pe toate și apoi urmează pașii de pe pagina alăturată pentru a-ți crea propria echipă de marțieni!



Material necesare

- tuburi de carton de la hârtia igienică
- foarfecă, lipici
- diferite materiale rămase de la alte activități (hârtie colorată, ciorne, resturi de sfoară, bețe de la înghețată, ciucuri, paie de plastic, șenile, resturi textile, bandă izolatoare colorată etc.)
- pensulă și acuarele sau creioane colorate/ creioane cerate



Pasul 1. Se acoperă corpul.

Corpul marșianului, adică tubul de carton, poate fi lăsat așa cum este (fig. **A, F**) sau poate fi colorat, fie cu acuarele, fie cu creioane colorate/ cerate. Dacă vrei ca marșianul tău să poarte haine, poți lipi bucățele de hârtie colorată, bandă adezivă colorată (fig. **E**), ciucuri (fig. **F**), resturi de sfoară (fig. **G**) etc.



Pasul 2. Adaugi mâinile/ picioarele

Cu ajutorul vârfului foarfecii, realizează două găuri în lateralul tubului de carton și introdu un șnur colorat (fig. **A, D**), un pai de plastic (fig. **B, E, F, G**) sau un băț de la înghețată. Poți lipi la capete bucățele colorate de carton (fig. **D**), ciucuri (fig. **F**) etc.

Pasul 3. Lipește antenele.

Dacă vrei ca marșianul tău să aibă antene, lipește în interiorul tubului, în partea de sus, bețișoare de la înghețată (fig. **A, B**), hârtie răsucită (fig. **C**), resturi de material textil (fig. **D**) etc.

Pasul 4. Se adaugă ochii.

Varianta 1

Lipește forme din polistiren (fig. **B**) sau ochi mobili (fig. **E**).

Varianta 2

Decupează cerculețe dintr-o ciornă (o coală albă care a fost folosită pe o parte) și desenează pupilele (fig. **D**).

Varianta 3

Pictează-i sau desenează-i (fig. **C**).



1. Observă imaginile de pe aceste pagini și spune ce materiale au fost folosite pentru a crea **nasul și gura** ECO-marșienilor. Tu ai și alte idei?

2. În semestrul I ai învățat cum să construiești un mobil cu planete. Creează-ți un mobil cu ECO-marșienii pe care i-ai realizat!





Evaluare

Ai expus în clasa ta produsele realizate? Privește-le și apreciază-ți munca, discutând cu ceilalți colegi. Te poți ajuta de ideile de mai jos.

1. Ai respectat de fiecare dată tema plastică și subiectul aplicativ?

În mică măsură

Moderat

În mare măsură

2. Ai reușit să comunici ceva prin ceea ce ai creat?

În mică măsură

Moderat

În mare măsură

3. Lucrările tale sunt terminate?

În mică măsură

Moderat

În mare măsură

4. Ai lucrat îngrijit?

În mică măsură

Moderat

În mare măsură

5. Ai fost original?

În mică măsură

Moderat

În mare măsură





5. Colecționari de timp liber

Subiecte aplicative:

Timp liber petrecut acasă
De-a arhitectii
Desenul, pasiunea mea

În această unitate vei învăța:

- să țeși cu benzi (fâșii) de hârtie;
- să crezi construcții din hârtie și din alte materiale;
- să hașurezi.



Competențe:
1.2; 1.3; 2.3

5. Colecționari de timp liber



Subiect aplicativ:

Timp liber petrecut acasă

Tehnici de lucru cu hârtia:

Țesere cu benzi (fâșii) de hârtie

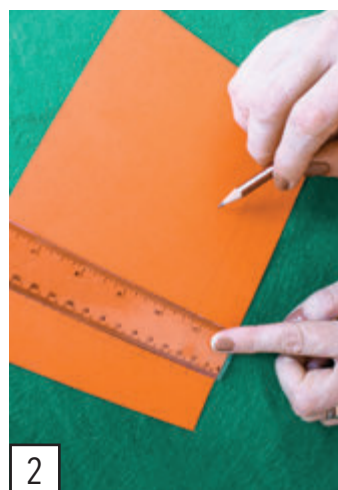
Se apropie cu pași repezi vacanța de vară, de aceea îți vom da câteva idei de petrecere a timpului liber, acasă. Atunci când crezi lucruri frumoase și utile este ca și cum ai strânge într-o colecție clipe importante pentru tine, dar și pentru ceilalți.

Îți plac poveștile și îți place să și meșterești? Atunci poți aduce împreună cele două pasiuni, într-un colaj. Vei obține un efect special, dacă vei folosi țeserea cu benzi (fâșii) de hârtie. Poți urma pașii de mai jos.



1

1. Gândește-te la un personaj sau la o scenă dintr-o poveste preferată. Desenează-l sau desenează scena la care te-ai gândit. Dacă este personaj, îl poți decupa.



2

2. Separat, ia un dreptunghi de hârtie colorată și taie fâșii, pornind de la unul dintre capete. Oprește-te la aproximativ 3 cm de celălalt capăt.



3

3. Cu fâșii de hârtie de altă culoare decât dreptunghiul, vei țese astfel: introduci fâșia, alternativ, pe deasupra și pe dedesubtul benzilor dreptunghiului.



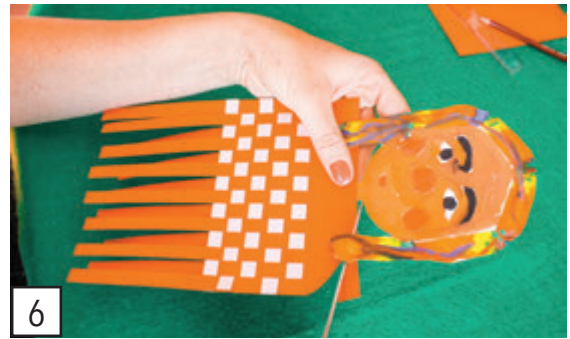
4

4. Capetele fâșiei de hârtie cu care ai țesut se lipesc de dreptunghi, pentru a nu se deplasa.



5

5. Pe rândul următor vei porni invers, pe dedesubt și apoi pe deasupra. Pașii se repetă atât cât dorești să țină țesătura.



6

6. Folosește mini-covorașul obținut ca să lipești pe el personajul sau ca să completezi desenul.



Realizează-ți o colecție de colaje în care să folosești țeserea cu benzi de hârtie.



5. Colecționari de timp liber

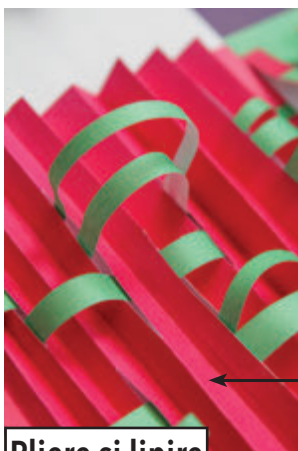


Subiect aplicativ: **De-a arhitectii**
Tehnici de lucru cu hârtia

Îți amintești?

Până acum ai învățat mai multe tehnici de lucru cu hârtia: rupere și lipire, rupere și mototolire, tăiere, decupare după contur, pliere, răsucire, rulare, țesere etc.

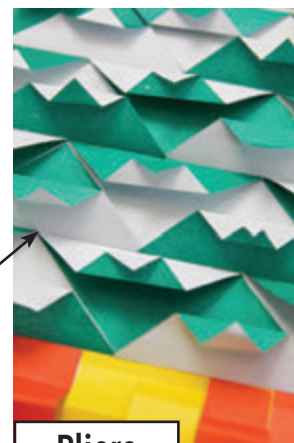
Imaginează-ți că ești arhitect. Combină tehnicile învățate și realizează construcții din hârtie. Folosește toate dimensiunile: lungime, lățime, înălțime. În acest caz, spunem că este vorba despre construcții 3D (D=dimensiuni). Te poți inspira din exemplele de mai jos.



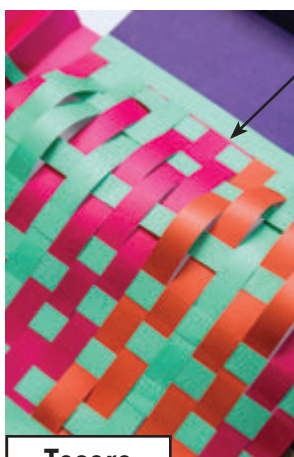
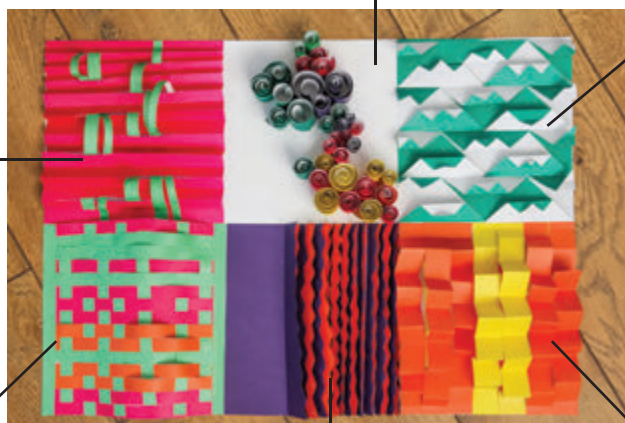
Pliere și lipire



Rulare



Pliere



Țesere



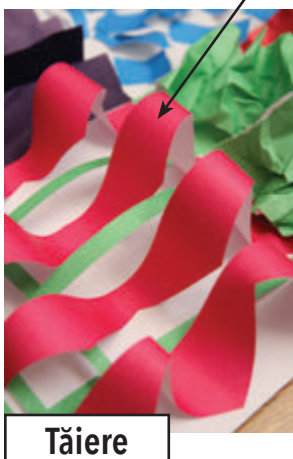
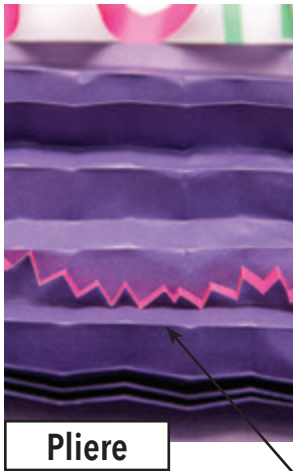
Decupare



Decupare și pliere



1. Ce poți spune despre felul în care au fost combinate culorile în construcțiile date ca exemplu?
2. La ce te ajută realizarea acestui tip de construcții?
3. Ce alte tehnici de lucru cu hârtia ai mai putea folosi în construcții, în afara celor date ca exemple, mai jos?



5. Colecționari de timp liber



Subiect aplicativ: **De-a arhitecții**
Tehnici de lucru cu materiale diferite

Dacă până acum te-ai jucat **De-a arhitecții** folosind doar hârtia, îți propunem să-ți încerci imaginația pornind și de la alte materiale pe care le ai la îndemână: material textil (fig. **A**), plastic (lingurițe, furculițe - fig. **B**, PET-uri, dosare vechi - fig. **C**), fire, lemn, sârmă etc.



A



B



Gândește în afara cutiei!

Refolosim sau doar folosim?

Chiar dacă lingurile, furculițele, farfuriile sau paharele de plastic sunt materiale ieftine din gospodărie, folosirea lor într-un proiect de creație nu înseamnă reciclare, dacă ele sunt noi!

Ele te pot ajuta să crezi o lucrare inedită, cu costuri reduse, însă proiectul este cu adevărat ECO doar dacă aceste obiecte urmau să fie aruncate sau dacă au fost folosite pentru scopul lor inițial (la masă) și au fost spălate după ce ai mâncat.



*Casa Batlló (Barcelona),
de Antoni Gaudí*



Gândește în afara cutiei!

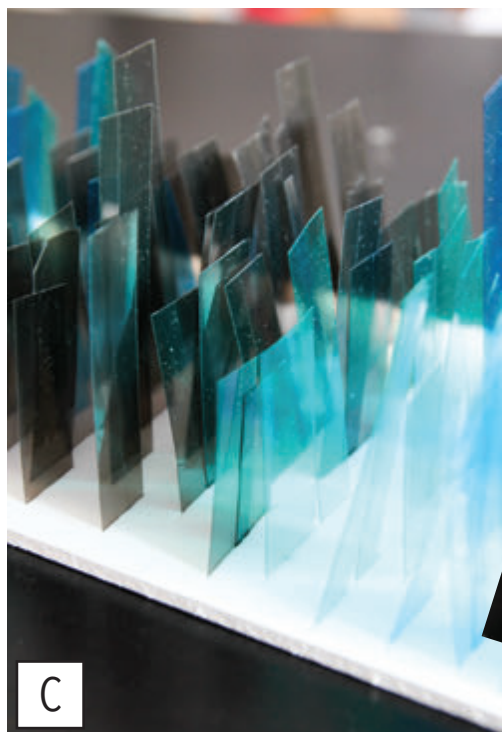


Numit și poet al formelor, Antoni Gaudí (Barcelona, Spania) a fost un arhitect cu un stil unic. Fiind o fire bolnăvicioasă, de mic copil Gaudí obișnuia mai degrabă să se plimbe prin natură și să observe cu mare atenție formele speciale, decât să se joace. Colectiona cioburi de sticlă și bucățele de ceramică. Pe multe dintre clădirile create de el regăsim aceste materiale.

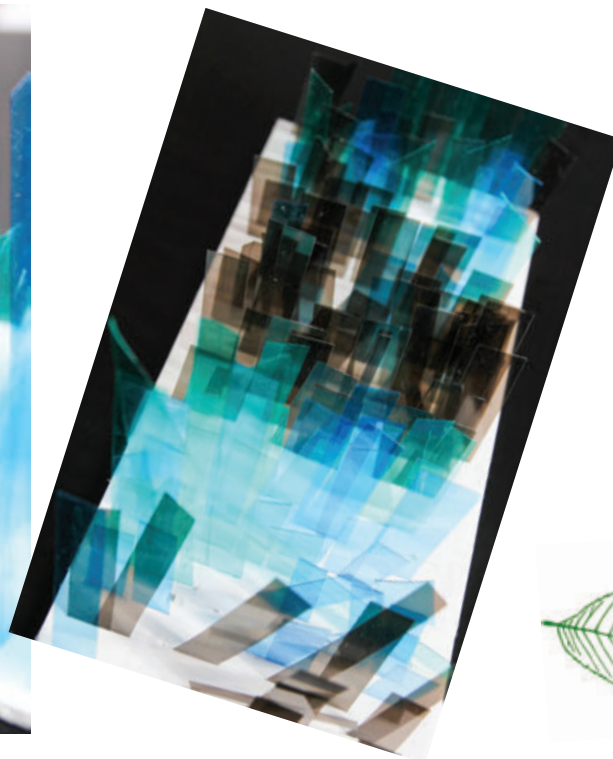


Atenție la lipiciul pe care îl folosești. Atunci când lucrăm cu alte materiale decât hârtia, e nevoie să folosim lipici universal, cu care avem siguranța că elementele componente nu se vor dezlipi.

1. Combină toate tehnicile pe care le-ai învățat și creează obiecte.
2. Găsește cel puțin o întrebuintare pentru produsele realizate de tine.



C



5. Colecționari de timp liber



Subiect aplicativ: **Desenul, pasiunea mea**
Desenul în creion: **Tehnica hașurii**

Există foarte multe persoane care au ca pasiune desenul (dar nu neapărat și pictura). În timpul liber, acestea adună linii, puncte și forme, în carnețelele de schițe.

A desena doar cu creionul este o adevărată artă și presupune mult exercițiu.

Atunci când vrei să desenezi un obiect și să surprinzi zonele de lumină și de umbră, poți folosi tehnica hașurii. Pentru asta ai nevoie de creioane cu durități diferite: HB, 2B, 3B, 4B, 5B, 6B (vezi exemplele din fig. A).

HB

2B

3B

4B

5B

6B

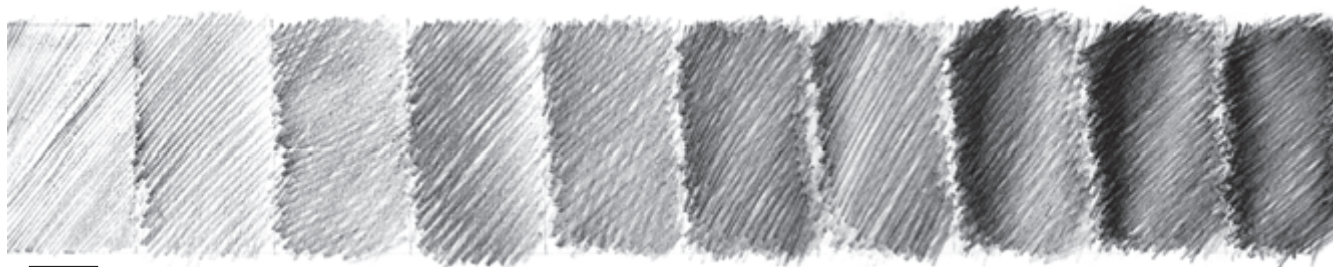


A



Gândește în afara cutiei!

Creioanele sunt diferite, în funcție de duritatea minei. Cea mai dură mină se notează HB (H=*hard* sau *forte*, iar B=*black*), iar cea mai moale mină se notează cu 7B.



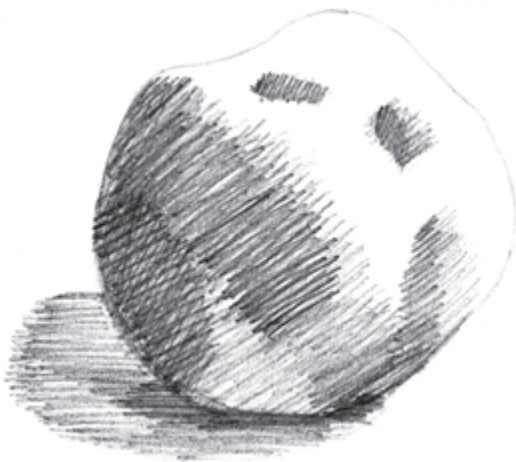
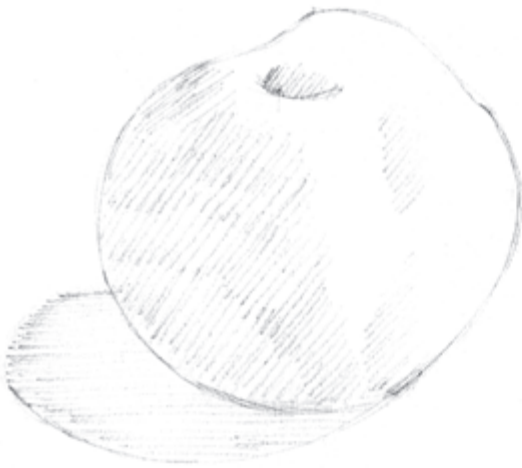
B



Observă cu atenție jocul de hașuri din figura B. Joacă-te și tu astfel, încercând creioanele pe care le ai la îndemână.

Pentru a folosi tehnica hașurii, poți proceda astfel:

- privește obiectul pe care vrei să-l desenezi, cu ochii întredeschiși; în felul acesta vei vedea mult mai bine zonele de umbră, de penumbră și zonele de lumină;
- conturează obiectul, fără să apeși cu creionul;
- aplică primul strat de hașură, folosind linii oblice, una lângă alta (hașura se face cu vârful creionului, nu cu latul acestuia);
- în anumite locuri poți schimba puțin înclinația liniilor, fără să exagerezi;
- continuă să aplici strat peste strat, până ajungi să obții ceea ce îți dorești (adică intensitatea potrivită).



Desenează un obiect îndrăgit, folosind tehnica hașurii.
Folosește creioane cu mine diferite.

Recapitulare

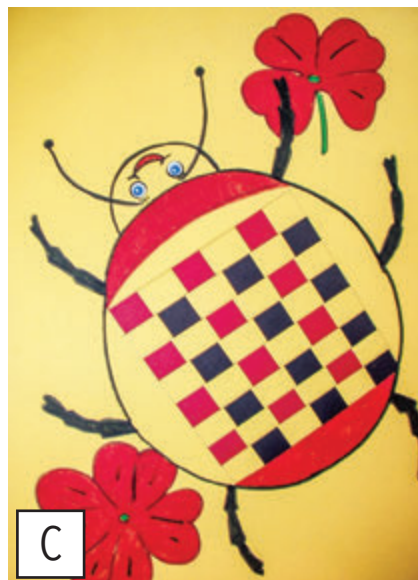
Amintește-ți toate lucrurile învățate în acest an școlar, despre desen, pictură, fotografie. Amintește-ți și tehnicile de lucru pe care le-ai pus în practică la abilități practice. Ca să-ți fie mai ușor, privește pictura din fig. **A**, fotografia din fig. **B** și colajul din fig. **C**. Răspunde la întrebările din casete.

1. Ce lucruri poți vedea când te uiți la pictură?
Dar la fotografie?
Dar în colaj?
Enumeră câteva cuvinte-cheie în fiecare caz.

2. La ce te gândești când privești pictura?
Dar fotografia?
Dar colajul?

3. Ce elemente de limbaj plastic au fost folosite în pictură?

4. Ce culori principale au fost folosite?
Dar binare?



5. Unde observi folosirea amestecurilor cromatice (nuanțe și tonuri)?
Dar a griurilor?

6. Ce mesaj a vrut să transmită pictorul?

7. Ce tehnici au fost folosite în colaj?

8. Ce culori calde observi?
Dar reci?

9. Spune cel puțin o asemănare și o deosebire care există între fotografie, pictură și colaj.

Evaluare

La începutul acestui manual te-am invitat să răsucești pe toate părțile ideile pe care ți le propunem. Să te joci cu imaginația. Să ai curaj să combini și să exprimi ceea ce gândești și simți. Privește drumul pe care l-ai parcurs. Uită-te la ceea ce știi să faci acum. Poți folosi ca exercițiu tabelul de pe această pagină.

Lucrarea mea	Respectarea instrucțiunilor/ pașilor	Îndemânare și pricepere	Creativitate, originalitate	Comportament și efort	UNDE MĂ ÎNCADREZ EU?
	<p>Nu am planificat înainte să mă apuc de lucru.</p> <p>Nu am înțeles prea bine pașii pe care trebuia să îi urmez.</p>	<p>îndemânare minimă, neatenie și lipsă de control</p>	<p>Nu am reușit să mă exprim.</p> <p>Nu am avut idei.</p>	<p>Nu mi-am dat deloc silința.</p> <p>Am pierdut timpul la oră.</p>	
	<p>Am planificat înainte să mă apuc.</p> <p>Am înțeles doar câteva dintre instrucțiuni.</p>	<p>îndemânare moderată în utilizarea instrumentelor</p>	<p>Am reușit cât de cât să îmi exprim ideile.</p> <p>Am avut câteva idei personale.</p>	<p>Am depus un efort moderat.</p> <p>Am folosit destul de eficient timpul.</p>	
	<p>Am planificat cu mare atenție înainte să mă apuc.</p> <p>Am înțeles toate instrucțiunile.</p>	<p>îndemânare foarte bună în utilizarea instrumentelor</p>	<p>Am avut idei originale și am reușit să mă exprim în mod foarte creativ.</p>	<p>Am depus un efort grozav.</p> <p>Am valorificat foarte bine ora, nu am stat deloc degeaba.</p>	
Mai presus de așteptări!					

Noi, autoarele,
 îți mulțumim
 pentru răbdare
 și implicare,
 pentru deschidere,
 pentru că ai avut
 curajul să fii TU.

Cuprins

1. Despre pasiuni	7
Subiect aplicativ: Oameni și pasiuni	
Tema plastică: Amestecuri cromatice	8
Subiect aplicativ: Povestea unei pălării	
Tehnici de lucru cu fire și materiale textile: tăiere, împletire, croire, coasere, lipire	10
Subiect aplicativ: Colecții	
Tehnică de lucru: Quilling	12
Subiect aplicativ: Dincolo de poarta școlii	
Cum valorificăm produsele lucrate: Expoziții cu vânzare	14
Evaluare	16
2. Învățăm de la plante	17
Subiect aplicativ: Despre plante	
Tehnici combinate cu materiale din natură	18
Subiect aplicativ: Echilibrul din natură, mandala	
Tema plastică: Forma	20
Tema plastică: Obținerea de forme cu ajutorul sforii înmuiate în culoare	21
Subiect aplicativ: Flori de primăvară	
Tehnici de lucru combinate	22
Subiect aplicativ: Pomi înfloriți	
Tehnici de lucru combinate: Amprentarea cu culori	24
Evaluare	26
3. Învățăm de la animale	27
Subiect aplicativ: Prieteni necuvântători	
Tema plastică: Amestecuri cromatice	28
Tehnică de lucru: Tangram	29
Subiect aplicativ: Păpuși pe băț – Consiliul viețuitoarelor	
Tehnici de lucru combinate	30
Subiect aplicativ: Iubire necondiționată – Animale din farfurii de carton	
Tehnici de lucru combinate	32
Tehnici fotografice	34
Evaluare	36
4. Ție îți pasă?	37
Subiect aplicativ: Casele păsărilor	
Tehnici de lucru combinate	38
Subiect aplicativ: Prietenii naturii	
Tehnici de lucru combinate	40
Subiect aplicativ: ECO-marțieni	
Tehnici de lucru combinate	42
Evaluare	44
5. Colecționari de timp liber	45
Subiect aplicativ: Timp liber petrecut acasă	
Tehnici de lucru cu hârtia: Țesere cu benzi (fâșii) de hârtie	46
Subiect aplicativ: De-a arhitecții	
Tehnici de lucru cu hârtia	48
Tehnici de lucru cu materiale diferite	50
Subiect aplicativ: Desenul, pasiunea mea	
Desenul în creion: Tehnica hașurii	52
Recapitulare	54
Evaluare	55